DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 16go Maia 1793.

Nro. 37.

Z NIEMIEC.

Z Frankfurtu Relacie pod 29 Kwietnia donoſzą, iż woyſka Saſkie dnia 27 z ſtrony Renu ſzańce uſypały, w których ſypaniu Francuzi w Kaſſel przez ſtrzelanie do nich z armat przeſzkody im czynić ale daremnie uſiłowali. Także w wieczór z Kaſſel ſtrzelano, a gdy już Pruſacy i Saſi ubeſpieczyli ſię, tęgą wycieczkę na Koſtheim zrobili, wiele bateryi opanowali, tamże niektóre armaty zagwozdzili, i wiele niewolników z ſobą wzięli.

Z MOSKWY

Dnia 15 Kwietnia Kurier z Londynu ſnadeſzły przywiozł Traktat handlowny między Carową Jey MCią, i Królem Angielſkim zawarty, a przez ich Pełnomocników,

to ieſt Generała Lieutenanta Hrabiego Semen Romanowitſcha Woronzow z ſtrony Dworu Carowy Jey MCi Ruſkiey, i Lorda Grenville Stanu Sekretarza z ſtrony Krola Angielſkiego dnia 25 Marca podpiſany, względem rożnych korzyści handlowych dla poddanych obu ſtron ztąd wynikaiących, który na Traktacie w Roku 1766 zawartym gruntuie ſię.

Hrabia Artezyi dnia 23 do Petersburga przyiechał, i imieniem Carowy Jey MCi od Vice Kanclerza Hrabiego de Oſterman przyiętym był. Dnia 24 tenże Xiąże Carowy Jey MCi prezentowanym zoſtał, dnia zaś 25 od Senatu, i Magiſtratu Petersburgſkiego, a dnia 26 od wſzyſtkich cudzoziemſkich Miniſtrow wizyty odbierał. Jeſzcze przed przybyciem Hrabiego d' Artois Carowa Jey MC za nayſtarſzego Brata Ludwika XVI. Regenta Francyi podczas małoletności prawego dziedzica tronu, a Hrabiego d' Artois za Generała Lieutenanta Kroleſtwa uznała, i Hrabiemu de Romanzow iak Poſłowi Ruſkiemu do nich wyſłanemu kredentiałes dała, nawzaiem za Liſty kredencionalne Hrabiego de Eſterhazy od Xięcia do Petersburga wyſłanego przyięła.

Generał Kutuſow na extraordynaryinego Poſła do Porty wyznaczony dnia 23 Marca z Petersburga przyiechał, i wielki Dwór, tudzież znaczne podarunki z ſobą wziął.

Z FRANCYI.

Na Seſſią dnia 17 Kwietnia uczynił Relacią Miniſter woienny względem rozporządzeń, które co do Dekretu oſkarżenia przeciw Maratowi poczynił, i donioſł, iż on o to ſtarać ſię będzie, ażeby te Prezydentowi Paryzkiemu z rozkazem, wyexekwowania onychże oddane były.

Ge-

Geniſſieux głos zabrał, ażeby przełożył, iż chociaż w Paryżu na żywności niebrakuie, iednakże obywatele do drzwi piekarzów dłużey iak przez 3 godziny cisnąć ſię muſzą, żądał więc, aby Prezydenta przed kratki zawołano, żeby ſię z przedſięwziętych przezorności ſprawił, i uwiadomił, które rozporządzenia do przybicia ich na bramach nakazane były. Co też ſię ſtało. Vergniaud uważył, iż ponieważ dla Summ, które ku wſparciu Paryża dane były, chleb po trzy Sous przedaie ſię, tymczaſem mąka do upieczenia z niey chleba tey ſamey wielości potrzebna po pięć Sous płaci ſię, wieyſcy zatym mieſzkańcy, a nawet i owi, którzy rano mąkę przedali, chleba nakupią, ażeby go z Paryża wywiezli. Domagał ſię więc, ażeby Deputacyi Rolniczey ſzrodki do zabieżenia temu złemu obmyślić zalecono, i proponował, aby poſt był dla tego nakazany, żeby co wołów dla woyſka oſzczędzić można.

Romme analityczne rozważenie rożnych Konſtitucyi proiektów przełożył, których wielkie mnoſtwo Deputacyi poſłane było. Potym czytał proiekt obiaśnienia Praw ludzkich, Girardin zaś inny proponował. Sales także zdanie ſwe otworzył, ażeby dawne obiaśnienie praw utrzymane, a tylko potrzebne poprawy, i dodatki zrobione były. Ducos i Cambon tož zdanie zbiiali, lecz Konwencia proiektowi Deputacyi Prawodawczey w prędſzym onegoż referowaniu pierwſzeńſtwo dała.

Przeto Referent Barrere pierwſzy Artykuł przełożył. Na przypomnienie Laſource i Garan-coulon ten Artykuł podług proiektu Vergniaud w naſtępuiących wyrazach opiſany zoſtał. „Prawa człowieka w towarzyſtwie ſą: Równość, wolność, beſpieczeńſtwo, właſność, towarzyſka gwarancia, i odpór przeciw ciemiężeniu„ i te iednomyślnie przyięto.

Seſſią o 7 godzinie ſolwowano. Na Seſſyi dnia 18

Prezydent Paryzki o głownych przyczynach pozornego niedoſtatku w Paryżu uwiadomił. To ieſt: iż złość nieprzyiaciół publicznego dobra rożne nieſpokoyności rozgłaſza, iż prywatni ludzie z boiazni, żeby chleba im niebrakło, niezmierne zapaſy zboża ſkupili, wywoz z Paryża oſobliwie w niedzielę do nabliżſzych karczem, wyſoka cena mąki, która poniekąd podczas drożyzny tylko zboża mieyſce mieć powinna, nakoniec nieukontentowanie ztąd piekarzów, którzy ſwą nadgrodę ſzkód nie tak prędko, iakby tego życzono, otrzymać mogą.

Mallarmé donioſł o nadzwyczaynych wydatkach przeſzłego Mieſiąca do 220 Milionow doſięgaiących, i że 130 Milionów na nie brakuie, przeto aſſignacyi do Kaſſy extraordynaryiney dla Urzędu Skarbowego dopraſzał ſię. Prezes przypomniał, iż liſt od Marata doſtał, i pytał ſię, czyli Konwencia czytać go każe. Konwencia więc udekretowała większością głoſów, iż czytania żadnego liſtu Marata ani ſłuchać niechce, pokiby on ſię Dekretowi oſkarżenia niepoddał, i że Deputacia Prawodawcza nazaiutrz akt oſkarżenia przeciw niemu podać ma.

Deputacią Departamentu de la Gironde przed kratki puſzczono. Ich mowca Grangeneuve młodſzy zapewniał Konwencią o iey przywiązaniu, i do bronienia oneyże gotowości, donoſi, iż za potrzebną rzecz uznano, ażeby równie i tam Kommiſſią beſpieczeńſtwa uſtanowiono, ażeby złych, i podeyrzanych ludzi ścigała, iż extraordynaryinego Kuriera przytrzymano, i przy nim tę pakę piſm gorſzących znaleziono, które to piſma on zaraz na bureau położył. Turiot iuż iak Prezes na to odpowiedział, i Deputatów do honoru zaſiadania na Seſſią zaproſił. Potym czytanie piſm zakończono.

Deputacia Paryzka przed kratki ſtanęła. Prezes Departa-

tamentu ich mówcą był. Ich prożba z czterech punktów składała się. 1. Ułożenie naywyższey ceny zboża na całą RPtą, która na przyszły rok do 25 aż do 30 liwrów za korzec wyznaczona być ma. 2. Zniesienienie handlu zbożem. 3. Zniesienie wszystkich faktórów do przedaży zboża. 4 Powszechne spisanie zapasów zboża po każdych żniwach. Vergniaud temu przeczył, mowiąc: iż się obawia, żeby przez to prawo wywozowi, i zbyciu się zboża przeszkody niewyniknęły. Zatym zkonkludowano, ażeby rozważenie tych punktów Deputacyi Rolniczey nakazano, i Gromady wezwano, ażeby każda iednę osobę do tego naradzenia się wysłała.

Na wniosek La croix imieniem Deputacyi powszechney szczęśliwości Dekreta wydano, których nayosobliwsze punkta na tym zawisły, ażeby wszystkich nowych Rekrutów podług regestru mocą Dekretu pod 24 Lutego wydzielono, i żadnego nowego korpusu niewystawiano, żeby Deputacia Woienna proiektowała, iak bezprawiu zapobiedź można, żeby się tyle kobiet przy woyskach nieznaydowało, które przez branie wozów transportowych obroty woyskowe tamowały, a żywność niepotrzebnie trawiły, ile że przy 30 Tysięcach ludzi 8. Tysięcy kobiet znaleziono.

Kłotnie, oskarżenia, i usprawiedliwienia względem Generała Kellermana do Deputacyi szczęśliwości powszechney odesłano. Potym Akta od Deputatów z Gironde przełożone czytano. Dwónasta sztuka tych aktów był list obywatela Blanchard z Paryża do swey Zony w Bordeaux mięszkaiącey pisany, w którym tak się wyraża. „ Deputaci z Gironde wszystkiemu naszemu nieszczęściu winni, iednakże niedługo iuż winnemi będą, bo wkródce waleczni Marselczykowie dla oczyszczenia Paryża z Krolewianów przyidą, i im wszelki gust napotym do ziadania chleba odeymą, 13. i 14 sztuka były listy ludzi, którzy sobie przy zdobytych

na

na woynie morſkiey mieyſcach bogaty łup obiecuią.

Liſt Narodowey Konwencyi Dubois - Dubay, i Brieux z Valencienes pod 16tym Kwietnia donioſł, iż nieprzyiaciel ſpokoynym zoſtał, Fortecę Condé iednak otoczyl, i zamyſł ſwoy dobycia oneyże pokazuie, iż rekruci bez broni przychodzą, iż koni, mundurów, i prowiantów potrzebuią, iż Maubeuge zaczepiono, ale nic ieſzcze nieprzedſiewzięto. „

Liſt Generała Dampierre z Valencienes pod dniem 16. Kwietnia oznaymia „ iż Pułk ſtrzelców pieſzych nieprzeniewierzył ſię, i ſwych pocztów nieopuścił, ale poczty niedbałemi były, a tak ludzi w pień wycięto, czyli ich w niewolą zabrano. „

Nakoniec na Proiekt Vergniaud udekretowano, iż wſzyſtkie prożby Deputowanych dela Gironde Deputaciom Prawodawczey, i Powſzechney ſzczęśliwości dla relacyi uczynienia oddane, i roztrząśnienie prożby Paryzkiey naſtępniącey Soboty przedſiewzięte być ma.

Seſſią o wpuł do ſiodmey ſolwowano.

Podczas nocney Seſſyi La ſource Prezeſem obrano.

Na Seſſyi pod 19. Kwietnia liſt Marata obwieſzczono, lecz Konwencia do porządku dziennego przyſtąpiła.

Z Fontenay le peuple dnia 14 Kwietnia piſano, iż nowe korzyści nad buntownikami dela Vendé otrzymano.

Adjutanta, który liſt Generała Dampiere przynioſł, przypuſzczono, i on rzekł: woyſko w tak dobrych myślach ieſt, iak tylko ſobie tego życzyć można, przednia ſtraż uſtawicznie ſię biie, dnia 14 Kwiet. po potyczce 15 godzin trwaiącey cofnąć ſię muſiała, dnia 15go zaś zwyciężyła, nieprzyiaciel z wielką przezornością poſuwa ſię, muſzę to powiedzieć, że Auſtriacy tak ſię okazuią, iakby pokoiu ſzukali; Koburg

ſwoiey

ſwoie w tym życzenie uſtnie i piſmiennie otworzył, Officerowie także tym ſamym ięzykiem gadaią. Forpoczty wſzelkich okazyi używaią, żeby z nami gadały. Generał Dampierre wſzyſtkich z niemi rozmow wyraźnie zakazał. Sądzę, iż o tym zapewnić mogę, że między złączonemi Potenciami nieporozumienia ſię panuią. (*Ten Adjutant albo głęboko myślącym politykiem, albo komiſarzem być muſi.*) Wkrodce one wybuchną, a zatym nietylko los Francyi, ale i los całey Europy w waſzych rękach macie (*zapewne ten Pan Adjutant rodem z Gaſkonii ieſt.*

Potym naradzania ſię względem obiaśnienia praw wciąż trwały.

Nad 8 Artykułem względem wolności druku wiele kłótni było.

Przecież podług proiektu Deputacyi w naſtępuiących ſłowach go przyięto: Wolność druku, lub inny iaki bądź ſpoſób myśli ſwych obwieſzczenia zakazane, zatzymane, lub ograniczone być nie mogą.

Artykuł 9, który Barrere w takiey oſnowie przeczytał. „Każdy człowiek w odprawianiu ſwego nabożeńſtwa wolnym ieſt„ — do długiego a poczęści gorſzącego roztrząſania onegoż pochop dał, domagano ſię nawet, żeby ten Artykuł zupełnie wygłuzowano, lecz Guyomard przypomniał, iż wygłużowanie tego Artykułu do dwoch drög prowadzi, albo do Theiſmu, łub do Atheiſmu. — — — Konwencia więc dalſze rozważanie tego aż do roztrząſania ſamey Konſtitucyi odłożyła.

Także niektóre Dekreta względem okoliczności woyny zkonkludowano, i Seſſią o godzinie 5 ſolwowano. Na Seſſyi dnia 20 czytano piſmo Adminiſtratorow z Sables pod dniem 14, iż buntownicy Saint-Giles ſtracili, i tak pod Ries, iak i pod Chalan zbici byli, na którey potyczce

La-

Laroche — ſaucault z Synem ſwoim poległ.

Znowu roztrząſanie proźby Sekcyi Paryzkich przedſiewzięto, a po długich iey rozbieraniach, dochodzeniach, i obiaśnianiach udekretowano.

„ Narodowa Konwencia potwarzaiącą proźbę od 35 Sekcyi Paryzkich podaną, i od Rady Generalney przyiętą, odrzuca. Ninieyſzy zaś Dekret po wſzyſtkich Departamentach rozeſłać nakazuie.

Delaunay młodſzy podał imieniem Deputacyi Prawodawczey koncept Aktu oſkarżenia przeciw Maratowi, który pewnie bez przeciwieńſtwa przyiętym będzie. Na wnieſienie Valaze także udekretowano, iż Akt oſkarżenia Marata ze wſzyſtkiemi aktami innemi do niego ściągaiącemi ſię, drukowany być ma, i żeby Radzie Wykonawczey nakazano, aby ſię ſprawiła z ſzrodków, które względem udekretowanego w areſzt wzięcia Marata rozporządziła. Stoſownie do Dekretu Narodowey Konwencyi Urzędnicy Municipalności Paryzkiey z ſwemi Protokołami przed kratki ſtanęli, kazano więc ie całe czytać, i wiele dochodzeń, i uwag nad niemi robiono, po wielu przeciwieńſtwach nakoniec Urzędników Municipalności do honoru zaſiadania na tey Seſſyi przypuſzczono.

Seſſią o 1 godzinie z rana ſolwowano.

Na Seſſyi dnia 21 wiele Deputacyi z rożnych Gromad bliſko Paryża będących przed kratki przypuſzczono. Wſzyſcy na drożyznę żywności ſkarżyli ſię, i żądali, ażeby rolników do prowadzenia zboża na targ przymuſzono. Te proźby do Deputacyi handlowey, i rolniczey odeſłano.

Puł-

Pułkownik Tilly relacią Konwencyi uczynił, względem Kapitulacyi, i oddania Getruydenberg.

Miniſter woienny poſłał, liſt Generała Lamarliere, w którym donoſi, iż Garnizony z Bredy i Getruydenberg przybyły, i że pierwſza kolumna w obozie pod Madeleine ſwe mieyſce legowiſka doſtała, drugiey zaś nazaiutrz oczekiwa, iż za pomocą ich znowu przeſzłe ſwe mieyſca opanować ſpodziewa ſię, i że nieprzyiaciela z kilku Wſi wypędził.

Prożby wielu Gromad z Departamentów Paryzkich o prawo ograniczaiące handel zboża oddano, i one do Deputacyi odeſłano.

Seſſia o 5. godzinie ſolwowana.

Na Seſſyi dnia 22 przypomniał Ruhl, iż przed 8 dniami oſkarżony był, iakby nieprzyiacielowi bramy Straſſburgſkie otworzyć chciał. Domagał ſię więc, ażeby Kommiſſarzów do Strasburga dla dochodzenia tey rzeczy wyſłano, a ieżliby iego oſkarżyciel potwarcą był, żeby go na czole rozpalonym żelazem piętnowano. Le hardy go popierał, i żądał, ażeby Deputacyi Prawodawczey nakazano, żeby proiekt do prawa potwarców karzącego podała, Mallarmé domagał ſię, także tego ſamego, na co też Deputacia rozkaz odebrała.

Czytano potym liſt Kommiſſarzów Dubois — Dubay, i Bries, w którym ſię na nieukontentowanie Narodowey Konwencyi względem ich poſtępowania z Xięciem de Koburg użalaią. Ci ſami Kommiſſarze w drugim liście bardzo ſmieſznie marſze, i kontramarſze Auſtriaków, i Pruſaków tłomaczyli, donieśli także, iż Dumourier nową Proklamacią wydał.

Liſt Kommiſſarzów Departamentów Haute Garonne i de l'Aude z Touluſe dnia 16 Kwietnia donioſł, iż rekrutowanie prawie ſkończyło ſię,

iż bunt który powſtał w Soiſſes i w Touluſe, utłumiony ieſt, iż herſztów tegoż buntu Braci Piotra, i Iakoba Berdier ſcięto, i wiele ſzlachty przeſzłey do więzienia wzięto.

Deputacią Paryzkiey Sekcyi de Quinze-Vingts przed kratki przypuſzczono, która piſmo zapraſzaiące członki Narodowey Konwencyi, ażeby oſobiſtą nienawiść złożyli, a Ludowi Francuzkiemu Konſtitucią Republikancką nadali, oddała.

Inna Deputacia trzech Sekcyi z Przedmieścia S. Antoniego przez ſwego mowcę Couchon Konwencyi wymawiała przykre prawdy względem iey niezgody, i dzielenia ſię na dwie partie, z których iedna drugą obalić ſtara ſię. Prezes na to iey odpowiedział, i tę proźbę z odpowiedzią za godne druku uznano.

Na Proiekt La croix imieniem Deputacyi Powſzechnego dobra uczyniony Dekret w 6 artykułach na ten koniec wydano, ażeby zupełney wiadomości o ſtanie woyſka zaſiągnięto.

Liſt Generała Birona z Nizza dnia 16. Kwietnia donioſł, iż krok Dumouriera woyſku we Włoſzech będącemu powſzechnie niepodobał ſię, i że Generał Caza Bianca Komendant Lantoſca nieprzyiacioł z doliny Bleurat wypędził.

Zgromadzenie deklaracią praw po letkim ich roztrząśnieniu tym ſpoſobem iak od Deputacyi proponowane były, zakończyło ſię.

Seſſia o w puł do ſzoſtey ſolwowana.

Na Seſſyi dnia 23 Kwietnia Leguinio imieniem Kommiſſyi do Pułnocnego Departamentu wyſłaney proſpekt iey robot przełożył, który do druku udekretowano.

Czytano także liſt Generała Dampierre z Valenciennes dnia 22 Kwietnia, w którym

rym uwagę czyni, iż obywatełowi Ranfonnet złą nowinę donieſiono, iż tak wiele woyſk z Dumourierem odeſzłe, i że wiadomość, która przez liſty w publicznych gazetach będący uczyniona była, zupełnie fałſzywą ieſt, bo zewſzyſtkim rachuiąc naywięcey 600 lub 700 ludzi było, którzy z nim poſzli, a nawet naywiękſza część Huzarów Berchiniego przy Francuzkim woyſku zoſtała.

Liſt Generała Berruyer kommendanta woyſka Rezerwowego z głowney kwatery Chemille w Departamencie Mayenne, i Loire czytano, który donoſi, iż Diwizia woyſka iego pod kommendą Ligonier na buntowników pod Caran i Vehin uderzyła, iednakże zbita, i do cofnienia ſię do Vihiers przymuſzoną zoſtała, ale batalion Finiſtere artillerią ieſzcze uratował.

Seſſią o 5 godzinie zakończono.

Do tey nawet podłości przyſzli, iż nieſzczęśliwych zacnych niewolników w Tempel wizitacią dnia 20 w nocy o iedenaſtey godzinie zaczętą, a do drugiey godziny w nocy trwaiącą dręczono. Krolowa iuż w łożku leżała, ſwe zaś kieſzonki pod głową w łożku miała, iednakże i one pilnie zrewidować niewſtydzono ſię, w których prócz ſtalowey koperty na ołowek, ale bez niego, tudzież drukowaney modlitwy do S. Serca Jezuſowego nic nieznaleziono, wizitowano oprocz tego kommody, ſzuflady, inne meble, iako też i pokoy Sioſtry Ludwika XVI. lecz i w nich nic podeyrzanego niepoſtrzeżono.

Liſty z Marſeille do Jakobinow Paryzkich piſane głoſzą, iż dnia 15, i 16 Kwietnia 6000 ludzi z wielką artillerią z tamtąd wymaſzerowali, nayprzod oni idą do Beaucaire, ażeby prześladowanych tamże Patriotow bronili, potym do Lyon, i Pa-

Paryża, aby reſztę Ariſtokratow wygubili.

TE DEUM IN GALLOS.

Te Galliam damnamus, te ſchismaticum confitemur.
Te hæreſum matrem omnis terra deteſtatur.
Tibi omnes diaboli, tibi inferi tartaricæque poteſtates,
Tibi principatus, & populi inceſſabili voce proclamant:
Sathan! Sathan! Sathan! rebellis Domino Deo Sabaoth!
Pleni ſunt cœli, & terra horrendæ conſtitutionis tuæ
Te iniquus atheorum chorus,
Te Jacobinorum execrabilis numerus,
Te Sceleſtorum perditus laudat exercitus.
Te per orbem terrarum ſancta anathematizat Eccleſia,
Matrem immenſæ iniquitatis,
Condemnandum tuum iniquum, & ſceleſtum bellum,
Impiam quoque conſtitutionem tuam.
Tu origo omnium ſcelerum Gallia!
Tu patris diaboli es filia.
Tu ad perdendas naturæ leges non horruiſti Regis, & civium ſanguinem,
Tu abjecto naturæ, & religionis fundamento aperuiſti tibi credentibus portas inferi.
Tu ad Dexteram luciferi ſedebis in cruciatibus æternis,
Te combuſtam, & everſam, credimus quam cito futuram.
Te ergo quæſumus, tuis famulis ſubveni Deus!
Qui per clementiam tuam Francos emigrans de manu ejus redemiſti!
Aeternam fac aſſemblaicam ejus conſtitutionem cum reprobis in flammis,
Salvum fac exercitum Auſtriacum Domine!
Et maledic Cælum Galliæ,
Et conculca eam, & deprime eam uſque in æternum.
Per ſingulos dies maledicimus ei,
Et damnamus nomen ejus in ſæculum & in ſæculum ſæculi.
Dignare Domine die iſto à vi Francorum Ludovicum cuſtodire,
Miſerere Ludovici, Domine! & familiæ, miſerere Ludovici!
Fiat juſtitia tua ſuper Galliam, & & iniquos, quoniam ſperaverunt in te.
In te Ludovicus cum bonis ſperavit, non confundetur in æternum.